

This is a self-archived – parallel-published version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details. When using please cite the original.

AUTHOR	Tuijula Tiina, Massinen Hannele
TITLE	Väittelyä verkossa – Opiskelijakokemuksia avoimen yliopiston koulutuspolitiikan kurssilta
YEAR	2022
DOI	
VERSION	Publisher´s pdf
CITATION	Tuijula Tiina, Massinen Hannele (2022). Väittelyä verkossa – Opiskelijakokemuksia avoimen yliopiston koulutuspolitiikan kurssilta. <i>Yliopistopedagogiikka</i> 29(1). https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2022/08/22/vaittelya-verkossa-opiskelijakokemuksia-avoimen-yliopiston-koulutuspolitiikan-kurssilta/

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Väittelyä verkossa – Opiskelijakokemuksia avoimen yliopiston koulutuspolitiikan kurssilta

22.8.2022

tags: moodle, väittely opetusmenetelmänä, verkkoväittely

Tiina Tuijula, yliopistonlehtori, kasvatustieteiden laitos, Turun yliopisto
tiina.tuijula@utu.fi (mailto:tiina.tuijula@utu.fi)

Hannele Massinen, suunnittelija, avoin yliopisto ja jatkuva oppiminen, Turun yliopisto
hannele.massinen@utu.fi (mailto:hannele.massinen@utu.fi)

 KEHITTÄMINEN JA KOKEILUT (https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/yp-osastotunnus-kehittaminen-ja-kokeilut_page_013-1.png)

Moodlessa toteutettava verkkoväittely on kasvatustieteessä Turun avoimessa yliopistossa opetusmenetelmänä koulutuspolitiikan opintojaksossa. Halusimme selvittää, miten opiskelijat ovat kokeneet verkkoväittelyn oppimisensa tukena, mikä heidän mielestään toimi hyvin ja missä olisi kehitettävää. Opiskelijoiden kokemukset olivat pääosin positiivisia, ja niistä voitiin tunnistaa osallistumiseen, käyttöympäristöön, sisältöön ja sosiaaliseen kokemukseen liittyviä elementtejä (mukaellen Huhtanen, 2019), joiden huomioiminen mahdollistaa onnistuneen oppimiskokemuksen.

Verkkoväittely opetusmenetelmänä

Väittelyn käyttö opetusmenetelmänä on tutkimusten mukaan pedagogisesti perusteltua; se kehittää moninäkökulmaisen argumentaation ja kriittisen ajattelun taitoja, lähde- ja mediakritiikkiä ja reflektoivaa ajattelua. Väittelyssä puolustetaan ja vastustetaan annettua väitettä tai teesiä yhä uusia perusteluja, todisteita ja argumentteja esittäen. Kritiikkiä voi herättää se, että opiskelijat voivat joutua puolustamaan mielipiteitä, jotka eivät ole heidän omiaan. Erilaisten arvomaailmojen ymmärtäminen ja toisen asemaan asettuminen on kuitenkin yksi kriittisen ajattelun peruselementtejä ja mahdollistaa oman ajattelun moniulotteistumisen. Kriittinen ajattelu ja ongelmanratkaisukyky ovat World Economic Forumin (2020) mukaan voimakkaasti korostuvia tulevaisuuden työelämän edellyttämiä taitoja. Väittely sopii erityisen hyvin teemoihin, joista voidaan perustellusti olla eri mieltä, kuten poliittinen päätöksenteko ja koulutuspoliittiset ratkaisut. Tutkimuksissa väittely onkin todettu varsin hyväksi ihmis- ja yhteiskuntatieteiden opetusmenetelmäksi tilanteissa, joissa täydellistä tietoa tai yhtä varmaa ratkaisua ei ole mahdollista saavuttaa. (Kurki & Tomperi, 2011, 16–17, 117, 130–131.) Esimerkiksi Oroksen (2007) tutkimuksessa väittelyn todettiin tukevan kriittisen ajattelun kehittymistä nimenomaan poliittisissa aihepiireissä.

Vaikka korkeakouluopetuksessa väittely opetusmenetelmänä on melko yleinen, ei verkossa väittely

verkko-opetuksen yleisyydestä huolimatta ole niinkään tavanomaista. Verkkoväittelyn lähtökohta on sama kuin perinteisessä väittelyssä; se on opiskelijaa aktivoiva menetelmä, jossa sovitaan väittelyn rakenne ja säännöt ja valitaan annetuista väitteistä se, josta väitellään, ja argumentaation avuksi voi kerätä taustamateriaalia. Verkkoväittelyt toteutetaan kirjallisina verkko-oppimisalustalla ja ne etenevät hitaammin kuin perinteinen väittely, mikä mahdollistaa huolellisen argumentaation ja perusteluiden esittämisen. Lisäksi verkkoväittelyn etuna on myöhempää tarkastelua varten talteen jäävä kirjallinen dokumentaatio. (Kurki & Tomperi, 2011, 10–11.) Verkkoväittely tukee Perryn tieteellisen ajattelun kehittymisteorian (1968) mukaista episteemisten uskomusten laajenemista mustavalkoisuuksista kohden relativismia ja transformatiivista ajattelua. Aikaisemmissa yliopistoissa toteutetuissa verkkoväittelyä koskeissa tutkimuksissa on todettu opiskelijoiden tietojen asiasisällöistä kasvaneen ja kriittisen ajattelun kehittyneen (esim. Jeong & Chiu, 2020; Mitchell, 2019; Park, Kier & Jugdev, 2011).

Verkkoväittelyn toteutus koulutuspolitiikan kurssilla

Väittelyharjoitus verkossa on ollut yhtenä osasuorituksena Turun avoimessa yliopistossa kasvatustieteiden aineopinnoissa koulutuspolitiikan kurssilla vuodesta 2016 alkaen. Tuutorin johdolla 4–6 opiskelijan ryhmissä kahden viikon aikana toteutettava verkkoväittely käydään Moodlessa kerran lukuvuodessa, ja siihen osallistuu vuosittain kolmasosa vuosikurssista eli noin 20 verkko-opiskelijaa. (Osallistumisen vaihtoehtona on tieteellisen esseen kirjoittaminen, lisäksi suoritukseen kuuluu Moodle-eli aineistotentti). Väittelyaiheita on useita, joista opiskelijat ovat valinneet mukaan seuraavat:

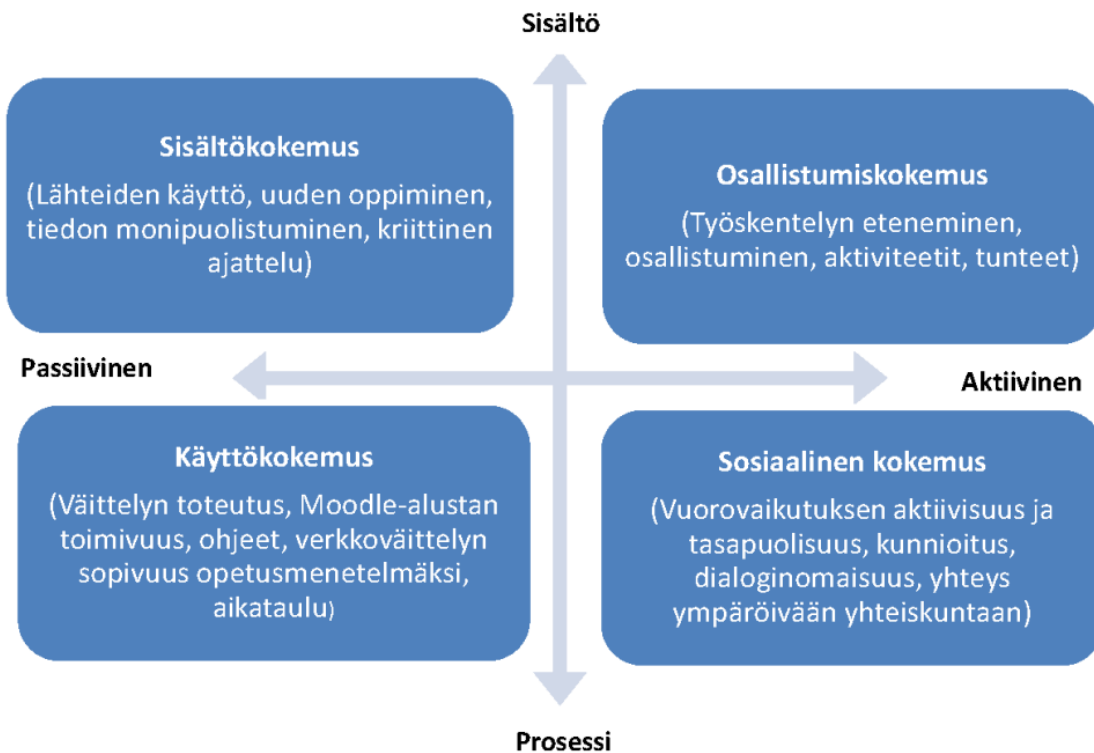
1. Suomessa tarvitaan varhaiskasvatuskentällä lisää yksityisiä päiväkoteja.
2. Sukupuolten välinen tasa-arvo toteutuu hyvin suomalaisessa koulutuksessa.
3. Oppivelvollisuutta tulisi Suomessa pidentää.

Aluksi opiskelijat perehtyvät väittelyteemaan annettujen kirjallisuus- ja verkkomateriaalien avulla sekä tutustuvat aiheesta käytyyn keskusteluun mediassa. Huolellinen valmistautuminen on tärkeää, sillä tuutor jakaa puolesta ja vastaan -roolit sattumanvaraisesti väittelyn alkaessa. Jokainen opiskelija osallistuu aktiivisesti yhden teeman väittelyyn sekä lisäksi seuraa ja jonkin verran osallistuu toisen teeman väittelyyn. Lopuksi opiskelija kirjoittaa arvioinnin yhdelle ryhmälle annettujen sisältö- ja prosessikriteerien perusteella. Tuutori arvioi osallistumisen asteikolla hyväksytty–hylätty.

Saadut tulokset opiskelijoiden verkkoväittelykokemuksista

Tämän tutkimuksen aineistona on käytetty vuosina 2019–2020 väittelyyn osallistuneiden ja tutkimusluvan antaneiden opiskelijoiden kirjoittamia väittelyarviointeja (yht. 32 arviointia, 14 sivua), joista tulososion asteikolla 1–32 koodatut sitaatit ovat. Lukuvuodesta 2020 palautetta kerättiin lisäksi erillisellä 15:n Likert-asteikollisen väittämän kyselyllä, johon vastasi 14 opiskelijaa. Tulososiossa keskiarvoilla kuvatut tulokset on laskettu tästä aineistosta.

Opiskelijoiden palautteista löytyi erilaisia oppimiskokemusulottuvuuksia. Analyysin tulokset jäseneltiin mukaellen Huhtasen (2019, 30–31) verkko-opetuksen oppimiskokemuksen rakennuspalikkamalla, jonka kaikkia ulottuvuuksia havaittiin opiskelijoiden oppimiskokemuksista löytyvän (kuvio 1).

Kuvio 1. Opiskelijoiden oppimiskokemusten elementit (mukaellen Huhtanen, 2019, 30–31)

(https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/tuijula-massinen_kuvio-1-1.png)

Sisältökokemus

Tulosten mukaan opiskelijat olivat pääosin hyvin tyytyväisiä verkkoväittelyyn ja sen toteutukseen, ja verkossa väittelemine koettiin mielenkiintoiseksi opetusmenetelmäksi. Hieman yllättävää oli, että vaikka suuri osa opiskelijoista kirjoitti väittelyn lisänsä melko paljon ymmärrystä koulutuspolitiikasta (keskiarvo 3,2 neljäportaisella asteikolla, jossa 1 = eri mieltä ja 4 = samaa mieltä) sekä opettaneen näkemään asioita eri näkökulmista (ka. 3,4), ei verkkoväittelyyn osallistumisella nähty kuitenkaan merkittävää yhteyttä tentissä selviämiseen (ka. 2,5). Väittelyssä käytettyihin lähteisiin, niiden merkitsemiseen ja aikaisemman tutkimuksen määrään osa toivoi vahvistusta:

Väittelyenne seuraaminen toi itselle paljon uusia näkökulmia sekä hyvää teoritietoa. (13)

Tämän väittelyn jälkeen on vaikea itsekään sanoa, kummalla kannalla olen, sillä kummatkin kannat osoittivat hyviä pointteja. (32)

Keskustelijat olivat käyttäneet hyvin ja monipuolisesti lähteitä, osa oli erittäin ajankohtaisia ja tuoreita, osaltaan käytetyt kymmenen vuoden takaiset lähteet eivät olleet ajankohtaisia. (14)

Osallistumiskokemus

Suurimmalle osalle opiskelijoista verkkoväittelyyn osallistuminen oli ensimmäinen kerta laatuaan (3,9). Ylipäätään väittely opetusmenetelmänä voi tuntua opiskelijoiden mielestä haasteelliselta ja jännittävältä luokkahuoneessakin toteutettuna, ja aiheena koulutuspolitiikka saattaa tuntua vaikeahkolta. Olikin mukava havaita, että pientä alkujännitystä lukuun ottamatta väittely ei ollut aiheuttanut suurta jännitystä (2,5):

Itse jännitin hieman tätä osuutta kurssista, mutta täytyy sanoa, että jäin ehkä vähän koukuun 😊 (30)
Väittelemistä verkossa ei koettu vaikeaksi (2,0) ja omien mielipiteiden perustelevaaminen oli melko helppoa (3,1), mutta joitakin hyvin pitkiä väittelyviestejä hieman kritisoitiin. Todettiin, että argumentoinnin on tärkeää olla tiivistä ja napakkaa. Roolien terävöittäminen työskentelyn edetessä nousi esiin, joissakin väittelyryhmissä ei kirjoittajan kanta ollut riittävän selkeä. Väittelyihin osallistuminen ja väittelyaiheet koettiin kiinnostaviksi, vaikka ne saattoivatkin herättää osallistujissa erilaisia tunteita:

Keskustelu on ollut monipuolista ja rikasta. (14)

Alussa väittelijät muistivat korostaa kumpaa näkökulmaa he itse väittelyssä edustavat, mutta loppua kohti näkökulma ei ollut niin selvästi havaittavissa. (29)

Jotkut puheenvuorot olivat ehkä hieman pitkiä, ja ajatus pääsi karkailemaan niitä lukiessa. Meidän omassa ryhmässämme oli sama "ongelma". Näin jälkiviisaana voi varmaan ajatella, että olisi ollut parempi, jos väittelyiden puheenvuorot olisivat olleet vielä lyhyempiä, koska se olisi lisännyt sitä dialogisuutta. (03)

Pystyimme keskustelemaan jopa yhteiskunnallisesti hieman arasta aiheesta rauhallisesti ja asiallisesti... Aihe kiinnostaa ja herättää myös paljon tunteita. (10)

Käyttökokemus

Verkkoväittelyn käyttö opetusmenetelmänä sai kannatusta. Ohjeet koettiin selkeiksi (3,5), eikä ohjausta väittelyn aikana koettu tarpeelliseksi lisätä (1,8). Tärkeäksi huomioksi nostettiin se, että täysipainoinen osallistuminen väittelyyn vaatii säännöllistä ja aktiivista osallistumista. Moodle-alustan toimivuuden ja selkeyden tärkeys nousi esiin esimerkiksi sen hahmottamiseksi, kenen puheenvuoroon kulloinkin vastattiin. Tästä syystä väittelyn väliin tehdyt koosteet ja yhteenvedot oli koettu tärkeiksi:

Opin tästä, että väittelyyn tulisi osallistua joka päivä ja tiivistää ajatus/argumentti lyhyeksi nopeasti luettavaksi, johon seuraavan olisi helppo vastata. (05)

Yhteenvedo keskustelun välissä oli hyvä ja sitä olisivat väittelijät voineet hyödyntää jatkokeskustelun avaamisessa. (09)

Ne eivät menneet ihan kronologisessa järjestyksessä, mutta se oli tosiaan ehkä enemmänkin sivuston tekninen ominaisuus kuin väittelijöiden "ongelma". (18)

Sosiaalinen kokemus

Vuorovaikutteisuus koettiin tasapuoliseksi, ja toisten kunnioitus ja dialoginomaisuus nousivat onnistuneina seikkoina esiin. Toisaalta kaivattiin terävämpää ja napakampaa vastakkainasettelua. Ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien mukaanotto ja omien kokemusten esittäminen koettiin rikastuttavaksi. Verkossa väiteltäessä ei koettu olevan erityisen helppoa jäädä passiiviseksi (2,5), vaan menetelmä katsottiin toimivaksi aktivoimaan opiskelijoita (3,4):

Kaikki osallistuivat väittelyyn aktiivisesti. (13)

Väittelyn ilmapiiri oli toisia kunnioittava, mielestäni jopa liian kunnioittava eli terävää ja napakkaa vastaargumentointia olisin kaivannut lisää. (22)

Oli myös kiva lukea kommentteja omista kokemuksista, jotka tuovat lukijan lähelle konkretiaa. (20)

Lopuksi

Verkko-oppimisympäristöissä väittelyä suunniteltaessa ja ohjattaessa on tämän tutkimuksen tulosten mukaan tärkeää kiinnittää huomiota kaikkiin oppimiskokemuksen eri ulottuvuuksiin ja niiden elementteihin. Laadukkaan ja sujuvan **käyttökokemuksen** aikaansaamiseksi teknisen toteutuksen pitää palvella käyttötarkoitustaan ja tukea väittelyn selkeää etenemistä ja sen helppoa hahmottamista. Annettujen ohjeiden pitää olla selkeitä ja tarkkoja. Väittelyn ohjauksen on huolehdittava väittelyprosessista ja sen sisällöistä kokonaisuudessaan ja sen on tuettava turvallista ilmapiiriä, samalla kuitenkin opiskelijoille on annettava tilaa. Tämä vaatii ohjaajalta sitoutumista ja siten ohjaukseen riittävästi aikaa ja resursseja.

Onnistunut **osallistumiskokemus** edellyttää opiskelijoilta ennakkovalmistautumista sekä säännöllistä ja aktiivista väittelyn seuraamista ja osallistumista. **Sisältökokemuksissa** väittely tukee aktiivisesti osaamisen ja ajattelun kehittymistä ja monipuolistumista, kunhan se sisältää tuoretta tieteellistä tietoa ja asioiden liittämistä ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin asioihin ja osallistujien omiin käytännön kokemuksiin. Aidon vuorovaikutuksen luominen verkkoväittelyssä on haasteellista, mutta hyvään **sosiaaliseen kokemukseen** ja dialogiin pääsemisessä auttavat lyhyet ja napakat puheenvuorot, kunnioittava ilmapiiri sekä tarpeenmukaiset koosteet ja kysymykset.

Opetusmenetelmiä on hyvä monipuolistaa innovatiivisesti ja ennakkoluulottomasti opiskelijoita aktivoivan ja tulevaisuuden työelämätaitoihin kiinnittyvän osaamisen suuntaan. Opiskelijoiden tyytyväisyyden perusteella voimme todeta, että verkkoväittelyä kannattaa käyttää opetusmenetelmänä yliopistossa jatkossakin.

Lähteet

Huhtanen, A. (2019). *Verkko-oppimisen muotoilukirja – Käytännön työkaluja laadukkaan verkko-oppimisen muotoiluun* (<https://fitech.io/app/uploads/2019/09/Verkko-oppimisen-muotoilukirja-v-1.4.1-web.pdf>). Espoo: FiTech, Aalto-yliopisto. Saatavilla <https://fitech.io/app/uploads/2019/09/Verkko-oppimisen-muotoilukirja-v-1.4.1-web.pdf> (<https://fitech.io/app/uploads/2019/09/Verkko-oppimisen-muotoilukirja-v-1.4.1-web.pdf>)

Jeong, A. & Chiu, M. M. (2020). Production blocking in brainstorming arguments in online group debates and asynchronous threaded discussions. *Educational Technology Research and Development*, 68(6), 3097–3114. Saatavilla <https://doi.org/10.1007/s11423-020-09845-7> (<https://doi.org/10.1007/s11423-020-09845-7>)

Kurki, L. & Tomperi, T. (2011). *Väittely opetusmenetelmänä: Kriittisen ajattelun, argumentaation ja retoriikan taidot käytännössä*. Ajattelutaidot. Tampere: Eurooppalaisen filosofian seura ry / niin & näin.

Mitchell, E. T. (2019). Using debate in an online asynchronous social policy course. *Online Learning*, 23(3), 21–33. Saatavilla <https://doi.org/10.24059/olj.v23i3.2050> (<https://doi.org/10.24059/olj.v23i3.2050>)

Oros, A. L. (2007). Let's debate: Active learning encourages student participation and critical thinking." *Journal of Political Science Education*, 3(3), 293–311. Saatavilla <https://doi.org/10.1080/15512160701558273> (<https://doi.org/10.1080/15512160701558273>)

Park, C., Kier, C. & Jugdev, K. (2011). Debate as a teaching strategy in online education: A case study. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 37(3), 1–17. Saatavilla <https://doi.org/10.21432/T2FW2R> (<https://doi.org/10.21432/T2FW2R>)

Perry, W. G. (1968). *Patterns of development in thought and values of students in a liberal arts college: A validation of a scheme. Final Report*. Cambridge: Bureau of Study Counsel, Harvard University.

World Economic Forum. (2020). *The future of jobs report*. Cologne/Geneva: World Economic Forum. Saatavilla http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf (http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf)

from → Uncategorized, Yliopistopedagogiikka 2022/1

No comments yet

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

[Pidä blogia WordPress.comissa.](#)